

ZWIĄZEK SĄDOWNIKÓW RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ul. Sportowa 4a

05-600 Grójec

tel./ faks. (48) 664-37-79

e-mail: biuro@polskiesadownictwo.pl

ZSRP/ZG/19/08/2018

Grójec, 24 sierpnia 2018r.

Stanowisko Związku Sądowników Rzeczpospolitej Polskiej w sprawie projektu umowy na dostarczanie produktów rolnych.

Nawiązując do korespondencji o sygnaturze ZSRP/ZG/17/08/2018, oraz odnosząc się do założeń przedstawianych podczas spotkania w dniu 22 sierpnia 2018r. Związek Sądowników RP ponownie wnosi przedmiotowe uwagi do projektu umowy na dostarczanie produktów rolnych:

1. Dokument powinien nosić nazwę – Umowa Kontraktacyjna.

Naszym zdaniem tylko taki zapis jest prawidłowy z punktu widzenia założeń obrotu gospodarczego.

2. Stronami umowy mogą być wyłącznie Producent i Zakład Przetwórczy.

Niedopuszczalnym jest uwzględnienie w ww dokumencie takich podmiotów jak „nabywca” i „odbiorca”, bowiem będzie to skutkować tym, iż umowa będzie mogła być zawarta niemal przez każdego np. skupowego lub firmę pośredniczącą w handlu, czyli de facto tak jak jest w chwili obecnej. Nasz zapis ma na celu uregulowanie i ograniczenie do dwóch kluczowych podmiotów w obrocie produktami – producenta i zakładu przetwórczego.

W oparciu o przytoczone poniżej punkty rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej stwierdzamy, iż jest możliwość wprowadzenia proponowanego przez nas zapisu regulującego podpisanie umowy bezpośrednio pomiędzy Producentem i Zakładem Przetwórczym. Rozporządzenia Unijne jedynie sugerują możliwości, jakie daje prawo Unii Europejskiej, a to w gestii Państwa Członkowskiego leży decyzja o ostatecznym kształcie umowy i przyjętych zapisach normujących sytuację na rynku w danej branży.

Zgodnie z” rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych (art. 168)”

S y s t e m y u m o w n e Artykuł 168 Stosunki umowne
1. Bez uszczerbku dla art. 148 dotyczącego sektora mleka i przetworów mlecznych oraz art. 125 dotyczącego sektora cukru, jeśli państwo członkowskie postanowi, w odniesieniu do produktów rolnych należących do sektora, o którym mowa w art. 1 ust. 2, innego niż sektory mleka i przetworów mlecznych oraz cukru:

a) że każda dostawa na jego terytorium tych produktów przez producenta do przetwórcy lub dystrybutora musi być przedmiotem pisemnej umowy między stronami;

b) że pierwsi nabywcy muszą złożyć pisemną ofertę zawarcia umowy dostawy na jego terytorium tych produktów rolnych przez producentów; taka umowa lub oferta umowy musi spełniać warunki określone w ust. 4 i ust. 6 niniejszego artykułu.

oraz ust. 4. i 6.

4. Umowa lub oferta umowy, o których mowa w ust. 1:

a) jest sporządzana przed dostawą;

b) jest sporządzona w formie pisemnej; oraz

c) zawiera w szczególności następujące elementy:

(i) cenę do zapłaty za dostawę, która:

— jest niezmienna i określona w umowie; lub

— jest obliczana poprzez połączenie różnych czynników określonych w umowie, które mogą obejmować wskaźniki rynku odzwierciedlające zmiany warunków na rynku, dostarczoną ilość oraz jakość lub skład dostarczonych produktów rolnych;

(ii) ilość i jakość odnośnych produktów, które można dostarczyć lub które muszą zostać dostarczone, wraz z terminem takich dostaw;

(iii) okres obowiązywania umowy, który może być ograniczony lub nieograniczony, z klauzulami dotyczącymi rozwiązania umowy;

(iv) szczegóły dotyczące terminów i procedur płatności; (v) ustalenia dotyczące odbioru lub dostawy produktów rolnych; oraz

(vi) przepisy mające zastosowanie w przypadku zaistnienia siły wyższej.

6. Wszystkie elementy umów na dostawę produktów rolnych zawieranych przez producentów, odbiorców, przetwórców lub dystrybutorów, w tym elementy określone w ust. 4 lit. c), są swobodnie negocjowane między stronami. Niezależnie od akapitu pierwszego, zastosowanie ma jedna z poniższych liter lub obydwie te litery:

a) w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi wprowadzić obowiązek zawierania pisemnej umowy na dostawy produktów rolnych zgodnie z ust. 1, może ono określić minimalny okres obowiązywania, który ma zastosowanie wyłącznie do umów pisemnych między producentem i pierwszym nabywcą produktów rolnych. Taki minimalny okres obowiązywania umowy wynosi co najmniej sześć miesięcy i nie może zakłócać właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego;

b) w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi, że pierwszy nabywca produktów rolnych musi złożyć pisemną ofertę umowy producentowi zgodnie z ust. 1, może postanowić, że oferta musi obejmować minimalny okres obowiązywania umowy określony w tym celu przez prawo krajowe. Taki minimalny okres obowiązywania umowy wynosi co najmniej sześć miesięcy i nie może zakłócać właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Akapit drugi pozostaje bez uszczerbku dla prawa producenta do sprzeciwienia się stosowaniu takiego minimalnego okresu obowiązywania, pod warunkiem iż złoży taki sprzeciw na piśmie. W takim przypadku strony mają swobodę negocjacji wszystkich elementów umowy, w tym elementów, o których mowa w ust. 4 lit. c).

3. Uwzględnienie zapisu: „cena pokrywająca koszty produkcji wynoszące xx zł/kg obliczone przez np. IERiGŻ przedstawione do wiadomości publicznej do końca lutego każdego roku”.

Zgodnie z Kodeksem Cywilnym w umowie kupna sprzedaży (a taką docelowo będzie przedmiotowa umowa) musi zostać wskazana cena, po której kupujący otrzyma towar. Sprzedaż po niżej wyliczonych kosztów przez IERiGŻ powinno być traktowane jako obrót towarów po cenach dumpingowych.

4. Wprowadzenie sztywnego zapisu dotyczącego nałożenia na zakłady przetwórcze restrykcyjnych kar (adekwatnych do ich rocznych obrotów) z tytułu niepodpisywania umów kontraktacyjnych.

Wymierzona kara finansowa musi być dotkliwa, bowiem tylko w taki sposób jesteśmy w stanie wymóc na zakładach potrzebę/obowiązek kontraktacji. Obecnie obowiązująca kara w wysokości 10 % wartości skupowanego surowca skutkuje tym, że bardziej opłacalnym jest jej zapłacenia niż wiązanie się z producentem umową.

5. Wprowadzenie zapisu dotyczącego okresu, na jaki zostanie zawarta umowa w postaci sezonu dla danego owocu.

Praca w rolnictwie ma charakter stricte sezonowy, który podyktowany jest uwarunkowaniami atmosferycznymi, niezależnymi od żadnej ze stron umowy kontraktacyjnej. Dlatego też, celowym jest uwzględnienie takiego właśnie zapisu z uwagi na fakt, iż trudno będzie doprecyzować czas jej obowiązywania np. w dniach.

6. Uwzględnienie zapisu dotyczącego czasu zawierania umowy, który również musi mieć charakter sezonowy.

Z uwagi na okres wegetacyjny, który każdego roku kalendarzowego jest inny koniecznym jest zapis określający termin podpisania umowy przed rozpoczęciem się sezonu w danym roku. W naszym odczuciu właściwym terminem będzie koniec marca każdego roku.

Ponadto przedstawiamy poniżej obligatoryjne postulaty, bez spełnienia których umowa kontraktacyjna traci na znaczeniu i Związek Sadowników RP nie będzie jej popierał w dalszym procedowaniu:

• Wprowadzenie powszechnego systemu szacowania zbiorów oraz rzetelnych średnich plonów z hektara danej plantacji.

W chwili obecnej dane podawane przez GUS do publicznej wiadomości, na podstawie, których kształtowane są wszystkie prognozy są nierealne, a przede wszystkim znacząco różnią się od tych przedstawianych przez europejskie organizacje zrzeszające sadowników np. WAPA.

• Wprowadzenie powszechnego systemu tanich i obowiązkowych ubezpieczeń od wszelkich klęsk żywiołowych.

Obecnie obowiązujący system pozwala na zawarcie polisy z dopłatą ze skarbu państwa wyłącznie od dwóch klęsk żywiołowych takich: wiosenne przymrozki i grad, z tym że dofinansowanie dotyczy tylko jednej klęski, a nie pakietu. System takich ubezpieczeń kilka lat temu opracował Związek Sadowników RP i w chwili obecnej jest gotów ponownie go zaprezentować.

Uwzględnienie powszechnego i taniego systemu ubezpieczeń od klęsk żywiołowych z punktu widzenia umowy kontraktacyjnej jest koniecznym, z uwagi na fakt iż w momencie podpisania umowy i w chwili wystąpienia szkody brak surowca i brak odszkodowania po stronie producenta będzie skutkowało jego bankructwem.

• Uproszczenie zasad zatrudniania pracowników sezonowych.

W Polsce do 1 stycznia 2018r. obowiązywał najbardziej preferencyjny sposób zatrudniania pracowników w całej Unii Europejskiej. Po wprowadzonych zmianach proces ten w znaczący sposób został utrudniony, a przede wszystkim wydłużony, co niekorzystnie wpłynęło na chęć podejmowania przez nich zatrudniania w naszym kraju.

Z poważaniem,

SKARBNIK
Związku Sadowników RP

Witold Piekarniak